

Norma nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private

În vigoare de la 05 ianuarie 2012

Consolidarea din data de 30 mai 2023 are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 8 din 05 ianuarie 2012 și include modificările aduse prin următoarele acte: Norma 19/2012; Norma 8/2013; Norma 3/2014; Norma 13/2015; Norma 22/2019; Norma 2/2021; Norma 4/2023; Norma 15/2023; Ultimul amendament în 26 mai 2023.

Având în vedere prevederile art. 25 alin. (1) lit. i), ale art. 28 alin. (1) lit. e) și alin. (2) lit. f) și ale art. 54 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 79 alin. (4), ale art. 87 alin. (1) lit. i) și ale art. 90 alin. (1) lit. e) și alin. (2) lit. f) din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 16, 21, 22, art. 23 lit. f) și ale art. 24 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005, cu modificările și completările ulterioare,

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, denumită în continuare Comisie, emite prezenta normă.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta normă este aplicabilă:

a) administratorilor de fonduri de pensii administrate privat și administratorilor de fonduri de pensii facultative, denumiți în continuare administratori;

b) fondurilor de pensii administrate privat și fondurilor de pensii facultative, denumite în continuare fonduri de pensii private.

c) fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private, înființat în baza Legii nr. 187/2011 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private.

d) depozitarilor fondurilor de pensii administrate privat și depozitarilor fondurilor de pensii facultative.

(2) Prezenta normă stabilește:

a) tipurile de investiții și limitele investiționale ale activelor fondurilor de pensii private;

b) procedura de încadrare în grade de risc a fondurilor de pensii private;

c) atribuțiile și obligațiile administratorilor de fonduri de pensii private cu privire la activitatea de investire;

d) regulile de evaluare a activelor fondurilor de pensii private;

e) regulile de calcul al valorii activului net și al valorii unităților de fond.

Art. 2. - (1) Termenii și expresiile utilizate în prezenta normă au semnificațiile prevăzute de:

a) art. 2 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea nr. 411/2004;

b) art. 2 din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea nr. 204/2006;

c) art. 2 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, precum și de normele și regulamentele de aplicare a acesteia;

c¹) art. 3 din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, cu modificările și completările ulterioare, precum și de normele și regulamentele de aplicare a acesteia;

d) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și de normele, regulamentele și circularele de aplicare a acesteia.

e) Legea nr. 187/2011 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private, denumită în continuare Legea nr. 187/2011.

(2) De asemenea, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

a) conducători - membrii consiliului de administrație și directorii administratorului ori, după caz, membrii consiliului de supraveghere și ai directoratului;

b) abatere pasivă de la limitele investiționale - depășirea ori scăderea față de limitele investiționale apărută fără ca administratorul să cumpere sau să vândă instrumentele financiare respective;

c) abatere pasivă de la gradul de risc - depășirea ori scăderea față de limitele de încadrare aferente fiecărui grad de risc apărută fără ca administratorul să cumpere sau să vândă instrumente financiare;

d) agenții de rating - agențiile internaționale de evaluare a riscului ale căror calificative sunt luate în considerare la încadrarea instrumentelor financiare în categoria investment grade sunt Fitch, Standard & Poor's și Moody's;

e) O.P.C.V.M. tranzacționabil (Exchange Traded Fund - ETF) - un O.P.C.V.M. admis la tranzacționare pe o piață reglementată din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, în cazul conformării cu prevederile Ghidului ESMA privind O.P.C.V.M.-urile tranzacționabile de tip ETF și alte aspecte legate de O.P.C.V.M.-uri, cu modificările și completările ulterioare, a cărei politică de investiții stabilită în regulile fondului are ca obiectiv replicarea completă sau parțială a performanței unui anumit indice de acțiuni, denumit indice de referință, prin investirea totală sau parțială în componentele indicelui de referință;

f) grup - un grup de entități, format dintr-o societate-mamă, filialele sale și entitățile în care societatea-mamă sau filialele sale deține/dețin o participație, precum și un grup de entități legate între ele printr-o relație, alta decât cea dintre o societate-mamă și o filială, respectiv o relație în următorul sens:

(i) o entitate sau mai multe entități este/sunt conducă/condușe pe o bază unică în virtutea unui contract încheiat cu acea entitate ori a prevederilor statutului sau actului constitutiv al acelor entități;

(ii) organele de administrare, de conducere sau de supraveghere ale uneia ori mai multor entități sunt formate din aceleași persoane reprezentând majoritatea decizională, aflate în funcție în cursul exercițiului financiar și până la întocmirea situațiilor financiare consolidate;

g) calificativ investment grade - nivel de performanță acordat unei emisiuni de instrumente financiare sau, în lipsa acesteia, emitentului, de către agențiile de rating menționate la lit. d), conform grilelor de evaluare specifice acestora, respectiv calificativ mai mare sau cel puțin egal cu BBB-, BBB-, Baa3;

g¹) calificativ noninvestment grade - nivel de performanță acordat unei emisiuni de instrumente financiare sau, în lipsa acesteia, emitentului, de către agențiile de rating menționate la lit. d), conform grilelor de evaluare specifice acestora, respectiv calificativ mai mic de BBB-, BBB-, Baa3;

- g²)** obligațiuni fără rating - obligațiuni pentru care nu există un calificativ de performanță acordat emisiunii sau emitentului acesteia de către niciuna dintre agențiile de rating menționate la lit. d);
- h)** «abrogat»
- i)** director de investiții - persoana cu atribuții de conducere a direcției de investiții;
- j)** «abrogat»
- k)** abatere pasivă de la cerințele de rating - neîndeplinirea cerințelor de rating pentru un instrument financiar aflat în portofoliul unui fond de pensii private, ca urmare a scăderii sau retragerii ratingului de către agențiile prevăzute la lit. d);
- l)** exchange traded commodities (ETC) - entități admise la tranzacționare pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene, din state aparținând Spațiului Economic European sau din Statele Unite ale Americii, special create pentru a urmări performanța unui indice referitor la mărfuri sau a prețului unei sau al mai multor mărfuri și pentru care există cel puțin un formator de piață (market maker) a cărui responsabilitate constă în a se asigura că prețul instrumentelor financiare emise de ETC urmărește evoluția indicelui sau a mărfii/mărfurilor respective;
- m)** prospect al schemei de pensii - prospectul schemei de pensii private sau prospectul schemei de pensii facultative, după caz;
- n)** rating - calificativul acordat unei emisiuni de instrumente financiare sau, în lipsa acestuia, calificativul acordat emitentului de către o agenție de rating ca urmare a evaluării riscurilor asociate acestuia;
- o)** reverse repo - acord prin care fondul de pensii cumpără active eligibile pentru tranzacționare și care implică transferul proprietății asupra activelor eligibile respective de la vânzător la cumpărător, cu angajamentul vânzătorului de a răscumpăra respectivele active la o dată ulterioară și la un preț stabilit la data încheierii tranzacției;
- p)** societate-mamă - o entitate care se află în una dintre următoarele situații:
- (i)** are majoritatea drepturilor de vot într-o altă entitate, denumită filială;
- (ii)** are dreptul de a numi sau de a înlocui majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere ori de supraveghere ale altei entități, denumită filială, și este în același timp acționar/asociat sau membru al acelei entități;
- (iii)** are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra unei entități, denumită filială, al cărei acționar/asociat sau membru este, în virtutea unui contract încheiat cu acea entitate ori a unor prevederi ale actului constitutiv al entității, în cazul în care legislația aplicabilă filialei îi permite acesteia să fie supusă unor astfel de contracte sau prevederi;
- (iv)** este acționar/asociat sau membru al unei entități și majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere ori de supraveghere ale acelei filiale, aflați în funcție în exercițiul financiar în curs, în exercițiul financiar anterior și până la data la care sunt întocmite situațiile financiare consolidate, au fost numiți numai ca rezultat al exercitării drepturilor sale de vot; această prevedere nu se aplică în cazul în care o altă entitate are față de acea filială drepturile prevăzute la pct. (i), (ii) sau (iii);
- (v)** este acționar/asociat sau membru al unei entități și controlează singură, în baza unui acord încheiat cu alți acționari/asociați sau membri ai acelei entități, denumită filială, majoritatea drepturilor de vot în acea filială;
- (vi)** are dreptul de a exercita sau, în opinia autorităților competente, exercită în fapt o influență dominantă ori un control asupra altei entități, denumită filială;
- q)** tranzacție personală - o tranzacție cu un instrument financiar efectuată de către sau în numele unei persoane relevante în raport cu administratorul, în situația în care acea persoană relevantă acționează în afara obiectului activității pe care o desfășoară în acea calitate.
- r)** Directiva MiFID - Directiva 2014/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele de instrumente financiare și de modificare a Directivei 2002/92/EC și a Directivei 2011/61/EU, republicată, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 173 din 12 iunie 2014;
- s)** ISDA - International Swap and Derivatives Association;

t) piața reglementată - sistem multilateral, operat și/sau administrat de un operator de piață, care asigură sau facilitează reunirea, în cadrul sistemului și în conformitate cu regulile cu caracter nediscreționar ale pieței reglementate, a unor interese multiple de vânzare și cumpărare de instrumente financiare ale unor terțe părți, într-un mod care conduce la încheierea de contracte cu instrumente financiare admise la tranzacționare pe baza normelor și/sau a sistemelor sale și care este autorizat și funcționează în mod regulat și care este prezent în lista piețelor reglementate în conformitate cu prevederile art. 56 din Directiva MiFID;

u) piața primară - piața aferentă emiterii, subscrierii și distribuției instrumentelor financiare, direct sau printr-un intermediar.

CAPITOLUL II

Atribuțiile administratorului cu privire la activitatea de investire

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 3. - Administratorul investește activele fondului de pensii private cu respectarea declarației privind politica de investiții autorizate de Comisie, având ca obiectiv investirea prudentțială a activelor fondului de pensii private în folosul exclusiv al participanților sau, după caz, al beneficiarilor, ținând cont de obligațiile pe termen lung ale fondului de pensii private și în conformitate cu prevederile legale.

Art. 4. - (1) Administratorul are următoarele obligații:

a) să asigure investirea activelor fondurilor de pensii private cu respectarea limitelor prevăzute de Legea nr. 411/2004 și de Legea nr. 204/2006 și a celor stabilite prin prospectul schemei de pensii;

b) să investească activele fondurilor de pensii private într-un mod care să asigure securitatea, calitatea, lichiditatea și profitabilitatea activelor fondului de pensii private;

c) să asigure diversificarea portofoliului fondului de pensii private, în vederea dispersiei riscului și a menținerii unui grad adecvat de lichiditate. Activele se diversifică în mod corespunzător, astfel încât să se evite dependența excesivă de un anumit activ, emitent sau grup de societăți comerciale, precum și concentrări de riscuri pe ansamblul activelor;

d) să acționeze, în desfășurarea activităților sale, în mod loial și echitabil, cu competența, grija și diligența care se impun, în interesul fondurilor de pensii private pe care le administrează;

e) să aibă și să utilizeze eficient resursele și procedurile necesare pentru buna desfășurare a activităților sale;

f) să adopte măsuri pentru identificarea, prevenirea și gestionarea conflictelor de interese;

g) să se conformeze tuturor reglementărilor aplicabile în desfășurarea activităților, astfel încât să promoveze cele mai bune interese ale participanților și ale beneficiarilor săi.

(2) Administratorul aplică un nivel ridicat de diligență în selectarea și monitorizarea permanentă a investițiilor.

(3) Administratorul se asigură de faptul că persoanele implicate în activitatea de investire dispun de cunoștințe și de o înțelegere adecvată a activelor în care se investește.

(4) Administratorul stabilește, instituie și aplică politici și proceduri scrise privind diligența necesară și pune în aplicare măsuri eficiente pentru a se asigura că deciziile de investiții luate în numele fondurilor de pensii private se execută în conformitate cu obiectivele, strategia de investiții și gradul de risc ale fondurilor de pensii private.

(5) Politicile și procedurile privind diligența necesară menționate la alin. (4) se revizuiesc și se actualizează cel puțin anual.

Art. 5. - În exercitarea atribuțiilor sale, administratorului îi sunt interzise următoarele:

a) să negocieze și să încheie tranzacții în numele și în contul altor persoane decât fondul de pensii private pe care îl administrează, cu excepția tranzacțiilor permise de legislația în vigoare;

b) «abrogat»

SECȚIUNEA a 2-a

Reglementări interne

Art. 6. - Procedurile interne ale administratorului cu privire la activitatea direcției responsabile cu analiza oportunităților investiționale și plasarea activelor, prevăzute în Norma nr. 12/2010 privind autorizarea de constituire a societății de pensii și autorizarea de administrare a fondurilor de pensii administrate privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 22/2010, cu modificările și completările ulterioare, și în Norma nr. 13/2010 privind autorizarea de constituire a societății de pensii și autorizarea de administrare a fondurilor de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 23/2010, cu modificările și completările ulterioare, sunt aprobate de organul statutar competent și se vor referi, fără a se limita, la:

a) proceduri referitoare la tranzacțiile în interesul propriu al administratorului sau tranzacțiile personale ale salariaților acestuia și proceduri de administrare a conflictului de interese;

b) proceduri adecvate care să asigure separarea instrumentelor financiare aparținând fondului de pensii private de cele aparținând administratorului, precum și de cele ale celorlalte fonduri de pensii private administrate de același administrator;

c) proceduri de administrare a riscului, care să includă metode de evaluare a riscurilor investiționale, a riscului de credit, a riscului de piață, riscului de lichiditate, riscului operațional, riscului reputațional etc.;

d) proceduri adecvate care să asigure posibilitatea ca toate operațiunile efectuate de administrator să fie reconstituite, inclusiv în ceea ce privește părțile implicate, timpul și locul unde au fost efectuate, să asigure păstrarea înregistrărilor tranzacțiilor desfășurate, în conformitate cu prevederile Normei Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 2/2008 privind organizarea activității de arhivă la administratorii de fonduri de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 3/2008;

e) proceduri adecvate care să detalieze competențele și modul în care se administrează activele fondului de pensii private;

f) proceduri de investire a activelor, care conțin descrierea procesului de elaborare, aprobare și aplicare a strategiei de investiții, responsabilitățile structurii de conducere și ale directorului de investiții cu privire la aplicarea strategiei de investiții, respectiv analizarea oportunităților investiționale, inclusiv procesele de dezinvestire, implementarea unor sisteme de alertă timpurie în cazul în care valoarea unui instrument financiar din portofoliu, cu excepția titlurilor emise de statul român, înregistrează o scădere cu cel puțin 10% față de valoarea de achiziție, inclusiv ajustată cu valoarea dividendelor/cupoanelor încasate, alertă care să declanșeze obligativitatea reevaluării deținerii din portofoliul fondului de pensii și adoptarea de măsuri asumate la nivelul structurii de conducere a administratorului;

g) proceduri de evaluare și raportare a activelor.

h) proceduri prin care să descrie modul în care administratorul exercită drepturile de acționar în interesul exclusiv al participanților și al beneficiarilor și integrează exercitarea acestora în strategia de investiții a fondului de pensii private și care să conțină cel puțin modul în care administratorul:

(i) monitorizează evenimentele corporative;

(ii) previne și gestionează conflictele de interese ce reies din exercitarea drepturilor de vot;

(iii) evaluează propunerile referitoare la governanța corporativă, inclusiv în ceea ce privește reprezentarea în funcțiile de membru în consiliul de administrație/supraveghere;

(iv) evaluează propunerile referitoare la structura capitalului, impactul social și asupra mediului.

CAPITOLUL III

Gestionarea conflictului de interese

Art. 7. - «abrogat»

Art. 8. - «abrogat»

Art. 9. - «abrogat»

CAPITOLUL IV

Investițiile fondului de pensii private

SECȚIUNEA 1

Reguli generale

Art. 10. - Pe toată durata funcționării fondului de pensii private, administratorul investește activele acestuia numai în instrumentele prevăzute de Legea nr. 411/2004, de Legea nr. 204/2006 și de prezenta normă, cu respectarea limitelor prevăzute pentru fiecare clasă de active.

Art. 11. - Administratorul investește activele fondului de pensii private în instrumente tranzacționate pe piața primară, pe piața reglementată și pe piața secundară bancară.

Art. 12. - (1) Activele fondului de pensii private sunt investite în instrumentele financiare prevăzute de art. 25 alin. (1) din Legea nr. 411/2004, de art. 87 alin. (1) din Legea nr. 204/2006 și de prezenta normă, cu respectarea următoarelor limite maxime pentru fiecare instrument.

a) 20% din activele fondului de pensii private pot fi investite în instrumente ale pieței monetare, cu respectarea următoarelor sublimite:

(i) conturi în lei sau în valută liber convertibilă la bănci autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European - 5%;

(ii) depozite în lei sau în valută liber convertibilă la bănci autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European - 20%;

(iii) certificate de trezorerie admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată sau tranzacționate pe o piață secundară bancară din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European - 20%;

(iv) acorduri reverse repo încheiate cu instituții bancare - 5%;

b) 70% din activele fondului de pensii private pot fi investite în titluri de stat, inclusiv certificatele de trezorerie menționate la lit. a) pct. (iii), din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European;

c) 30% din activele fondului de pensii private pot fi investite în obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European;

d) 50% din activele fondului de pensii private pot fi investite în valori mobiliare admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, cu respectarea următoarelor sublimite:

(i) acțiuni și drepturi admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European - 50%;

(ii) obligațiuni corporatiste, cu excepția obligațiunilor care presupun sau încorporează un instrument derivat - 30%;

e) 15% din activele fondului de pensii private pot fi investite în titluri emise de state terțe, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European;

f) 10% din activele fondului de pensii private pot fi investite în obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din state terțe, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European;

g) 15% din activele fondului de pensii private pot fi investite în obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European;

h) 5% din activele fondului de pensii private pot fi investite în obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, altele decât cele menționate la lit. g), admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România sau din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European;

i) 5% din activele fondului de pensii private pot fi investite în titluri de participare emise de OPCVM, inclusiv ETF, din România sau din state membre ale Uniunii Europene;

j) 3% din activele fondului de pensii private pot fi investite în ETC și titluri de participare emise de AOPC înființate ca fonduri de investiții închise, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European.

k) 15% din activele fondului de pensii private pot fi investite în acțiuni și obligațiuni emise de societățile de proiect, înființate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat, cu modificările și completările ulterioare, sau în fonduri de investiții specializate în infrastructură;

l) 3% din activele fondului de pensii private pot fi investite în valori mobiliare tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate, emise de fonduri de investiții sau societăți care desfășoară activități de dezvoltare și promovare imobiliară, de cumpărare și vânzare de bunuri imobiliare proprii, de închiriere și subînchiriere de bunuri imobiliare proprii sau de administrare de imobile;

m) 1% din activele fondului de pensii private pot fi alocate investițiilor private de capital sub forma acțiunilor la societăți din România, din state ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European sau sub forma titlurilor de participare la fondurile de investiții private de capital din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European; în situația în care statul român deține acțiuni sau participații în cadrul acestor entități, administratorul poate investi în aceste instrumente financiare, în procent de până la 3%; acest procent poate fi majorat până la 5% în situația în care statul român deține acțiuni sau participații în cadrul acestor entități, fondurile de investiții private de capital în care se investește sunt finanțate din fonduri alocate prin Planul național de redresare și reziliență și domeniile în care se realizează investiția sunt supuse aprobării Autorității de Supraveghere Financiară și a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene; pentru investițiile în instrumente financiare în care statul român deține acțiuni sau participații în cadrul fondurilor de investiții private de capital finanțate din fonduri alocate prin Planul național de redresare și reziliență normele privind condițiile/criteriile de realizare a plasamentelor de capital se stabilesc prin ordin comun al ministrului investițiilor și proiectelor europene și al președintelui Autorității de Supraveghere Financiară.

(2) «abrogat»

Art. 12¹. - Resursele financiare prevăzute în Legea nr. 187/2011 și aflate la dispoziția Fondului de garantare pot fi investite în:

a) instrumente ale pieței monetare, inclusiv conturi și depozite în lei la o instituție de credit persoană juridică sau o sucursală a unei instituții de credit străine autorizate să funcționeze pe teritoriul României, care nu se află în procedura de supraveghere specială ori administrare specială;

b) titluri de stat emise de Ministerul Finanțelor Publice, de state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European.

Art. 13. - **(1)** Expunerea față de un singur emitent nu poate depăși 5% din activele fondului de pensii private, iar expunerea față de un grup de emitenți și persoanele afiliate acestora nu poate depăși 10% din activele fondului de pensii private.

(2) Limitele prevăzute la alin. (1) se referă la toate tipurile de investiții permise de lege și de prezenta normă, inclusiv conturi, depozite bancare, instrumente financiare derivate și operațiuni reverse repo, cu excepția titlurilor de stat.

(2¹) În cazul în care statul român deține, direct sau indirect, o participație mai mare de 50% din capitalul social al unui emitent, administratorul poate investi 10% din activele unui fond de pensii în respectivul emitent sau în fiecare categorie de active ale acestuia, fără a depăși în total 10%.

(3) Expunerea față de un emitent în cazul instrumentelor financiare derivate este reprezentată de valoarea de piață a acestora.

(4) Expunerea față de un emitent în cazul operațiunilor reverse repo este reprezentată de valoarea dobânzii acumulate.

(4¹) Expunerea față de emitentul banca depozitar va fi calculată scăzând valoarea sumelor aflate în curs de decontare aferente tranzacțiilor de cumpărare și, după caz, sumele alocate subscrierii în oferte publice de vânzare ale emitenților persoane juridice din România, în care statul român deține, direct sau indirect, o participație de minimum 50% din capitalul social.

(5) Un fond de pensii private nu poate deține mai mult de:

a) 15% din numărul total de acțiuni emise de un emitent, urmând ca în calculul acestui procent să intre atât acțiunile ordinare, cât și acțiunile preferențiale;

b) 15% din acțiunile preferențiale ale unui emitent;

c) 25% din titlurile de participare emise de un OPCVM, ETF, AOPC de tip fond închis de investiții sau ETC;

d) 10% din obligațiunile unui emitent, cu excepția titlurilor de stat.

e) 15% din acțiunile unei investiții private de capital, prevăzută la art. 12 alin. (1) lit. m).

Art. 13¹. - (1) Administratorul trebuie să se asigure că, pentru fiecare tranzacție cu instrumente financiare, se efectuează fără întârziere o înregistrare care să cuprindă informații suficiente pentru a permite reconstituirea detaliilor acesteia.

(2) Înregistrarea prevăzută la alin. (1) trebuie să includă cel puțin:

a) numele fondului de pensii private și al persoanei care acționează în contul său;

b) detaliile necesare pentru identificarea instrumentului financiar în cauză;

c) cantitatea instrumentului financiar tranzacționat;

d) tipul tranzacției;

e) prețul instrumentului financiar tranzacționat;

f) contrapartea sau intermediarul locului executării;

g) contul bancar prin care a fost decontată tranzacția.

(3) Administratorul trebuie să dețină o evidență electronică a tranzacțiilor prevăzute la alin. (1) pentru o perioadă de minimum 5 ani, care să îndeplinească următoarele criterii:

a) posibilitatea accesării rapide a informațiilor și posibilitatea reconstituirii fiecărei etape a procesării fiecărei tranzacții;

b) posibilitatea constatării facile a oricăror corecții sau a altor modificări, precum și a conținutului înregistrărilor înainte de corecțiile și modificările respective;

c) înregistrările să poată fi modificate numai cu respectarea prevederilor lit. b).

(4) La solicitarea Comisiei, administratorul furnizează informații suplimentare în legătură cu ordinele de tranzacționare aferente tranzacțiilor prevăzute la alin. (1), inclusiv data și ora transmiterii ordinului, numele persoanei care transmite ordinul și numele persoanei căreia i-a fost transmis ordinul.

SECȚIUNEA a 2-a

Reguli specifice

Art. 14. - Administratorul investește activele fondurilor de pensii private în acțiuni și drepturi tranzacționate ale emitenților care îndeplinesc cel puțin condițiile de admitere la categoria standard a Bursei de Valori București.

Art. 15. - Administratorul poate tranzacționa pe alte piețe în afara celor prevăzute la art. 11, numai în următoarele cazuri:

a) tranzacționarea implică instrumente financiare derivate de tipul forward și swap prevăzute la art. 20 alin. (3);

b) tranzacționarea implică titluri de participare emise de OPCVM care nu sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată;

c) tranzacționarea implică investiții private de capital, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. m);

d) tranzacționarea implică obligațiuni municipale prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. c) și f), obligațiuni corporatiste prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. d) pct. (ii), obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. g), și obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. h);

e) tranzacționarea implică acțiuni și obligațiuni emise de societățile de proiect, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. k).

Art. 16 - O emisiune sau un emitent este considerată/ considerat investment grade în următoarele situații:

a) în cazul în care emitentul sau emisiunea este evaluat(ă) de o singură agenție de rating, este considerat(ă) a fi investment grade dacă a primit cel puțin acest calificativ de la agenția de rating;

b) în cazul în care emitentul sau emisiunea este evaluat(ă) de două agenții de rating, este considerat(ă) a fi investment grade dacă a primit cel puțin acest calificativ de la ambele agenții de rating;

c) în cazul în care emitentul sau emisiunea este evaluat(ă) de 3 agenții de rating, este considerat(ă) a fi investment grade dacă a primit cel puțin acest calificativ de la cel puțin două dintre agențiile de rating.

Art. 17. - (1) Administratorul poate investi activele fondurilor de pensii private numai în obligațiuni ori în alte titluri de creanță ale emitenților din state aparținând Uniunii Europene sau Spațiului Economic European ori din state terțe, care au calificativul investment grade, cu excepția:

a) titlurilor de stat emise de statul român și a obligațiunilor emise de autorități ale administrației publice locale;

b) obligațiunilor corporatiste ale emitenților din România care au garanția explicită și integrală a statului român;

c) obligațiunilor corporatiste ale emitenților din România care îndeplinesc cumulativ următoarele criterii:

(i) au un rating minim cu o treaptă sub ratingul României;

(ii) niciunul din calificativele de performanță acordate de către Fitch, Standard & Poor's sau Moody's nu este mai mic de BB-, BB-, respectiv Ba3.

d) obligațiunilor corporatiste fără rating și obligațiunilor corporatiste care au calificativul noninvestment grade, dar niciunul dintre calificativele acordate de către agențiile de rating prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. d) nu este mai mic de BB-, BB-, respectiv Ba3, ale emitenților din România, care îndeplinesc cumulativ următoarele criterii:

(i) acțiunile emitenților sunt admise la tranzacționare și se tranzacționează pe o piață reglementată din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European;

(ii) administratorii pot investi maximum 3% din activele fondului de pensii private;

(iii) un fond de pensii private poate deține maximum 10% din fiecare emisiune de obligațiuni.

(2) Administratorul poate investi numai în acele obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, care au calificativul investment grade.

(3) Administratorii încheie tranzacții de tip forward și swap numai cu bănci care au primit calificativul investment grade sau a căror societate-mamă a primit acest calificativ.

(4) Prevederile alin. (1) lit. c) se aplică exclusiv obligațiunilor sau titlurilor de creanță achiziționate după data intrării în vigoare a prezentei norme.

Art. 17¹. - (1) Prin excepție de la prevederile art. 17 alin. (1) lit. c), în baza hotărârii consiliului de administrație sau directoratului, după caz, luată pentru fiecare instrument

financiar în parte, administratorul poate investi activele fondurilor de pensii private în obligațiuni corporatiste fără rating sau cu calificativ insuficient, emise de persoane juridice din România, cu respectarea următoarelor cerințe:

a) statul român deține, direct sau indirect, o participație de minimum 33% din capitalul social al emitentului respectiv;

b) media cifrei de afaceri pe ultimele 3 exerciții financiare ale emitentului respectiv este de minimum 500 milioane lei;

c) emitentul respectiv a raportat profit autorităților fiscale române în cel puțin două din ultimele 3 exerciții financiare.

(2) În cazul unui administrator organizat în sistem dualist, directoratul poate decide investirea activelor în conformitate cu prevederile alin. (1) numai ulterior hotărârii de investire în acest tip de active adoptate de consiliul de supraveghere, pentru fiecare fond de pensii private în parte.

Art. 17². - (1) Posibilitatea de a tranzacționa obligațiuni municipale, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. c) și f), obligațiuni corporatiste, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. d) pct. (ii), obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. g), și obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. h), în afara pieței reglementate trebuie să fie clar precizată în cadrul declarației privind politica de investiții a administratorului și reflectată corespunzător în politica și procedurile de administrare a riscurilor care trebuie să conțină cel puțin criterii generale de alegere a contrapartidei, determinare a prețului și a lichidității instrumentului financiar, precum și orice alte criterii care să conducă la o tranzacționare în beneficiul participanților.

(2) Tranzacțiile cu obligațiuni municipale, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. c) și f), obligațiuni corporatiste, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. d) pct. (ii), obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. g), și obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. h), în afara pieței reglementate pot fi realizate numai în baza deciziei directorului de investiții, adoptată pentru fiecare tranzacție în parte, fundamentată în scris și care conține cel puțin detalii referitoare la stabilirea contrapartidei, a prețului tranzacției și a lipsei lichidității instrumentului financiar pe piața reglementată pe care acesta este admis la tranzacționare.

(3) Decizia de tranzacționare menționată la alin. (2) se transmite Autorității de Supraveghere Financiară la solicitarea acesteia.

Art. 17³. - Prin excepție de la prevederile art. 17 alin. (1) lit. c) și d), administratorul poate investi activele fondurilor de pensii private în obligațiuni corporative fără rating sau cu calificativ insuficient, emise de persoane juridice din România, în cazul în care statul român deține, direct sau indirect, o participație de minimum 50% din capitalul social al emitentului respectiv.

Art. 17⁴. - (1) Atunci când administratorul investește activele fondului de pensii private în instrumentele prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. k) și m), acesta evaluează tranzacțiile selectate luând în considerare oportunitățile și riscurile asociate, toți factorii de natură juridică, fiscală sau financiară ori de altă natură care afectează valoarea, resursele umane și materiale, precum și strategiile, inclusiv strategiile de ieșire.

(2) Administratorul se asigură că documentele de constituire ale entităților prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. k) și m) cuprind obligativitatea evaluării activelor în care acestea investesc în conformitate cu principiul valorii juste, iar entitățile menționate realizează evaluarea cel puțin cu frecvență anuală.

(3) Atunci când administratorul investește activele fondului de pensii private în instrumentele prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. k) și m):

a) depune toate diligențele astfel încât investiția să fie atent monitorizată în privința drepturilor fondului de pensii private și a obligațiilor contrapărții care decurg din documentele semnate între administrator și administratorul fondului de private equity;

b) monitorizează și evaluează, fără a se limita la, alocarea activelor și investițiile fondului de private equity, evenimentele corporative ale societăților în care fondul de private equity a investit, după caz, funcționarea sistemului de guvernare și evitarea conflictului de interese în cadrul fondului de private equity și îndeplinirea de către administratorul fondului de private equity a obligațiilor fiduciare;

c) se asigură că portofoliul are nivelul de lichiditate necesar desfășurării activității și obligațiilor fondurilor de pensii private.

(4) Posibilitatea de a investi activele fondului de pensii private în acțiuni și obligațiuni emise de societățile de proiect sau în fonduri de investiții specializate în infrastructură, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. k), sau în investiții private de capital, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. m), trebuie să fie clar precizată în cadrul declarației privind politica de investiții a administratorului și reflectată corespunzător în politica și procedurile de administrare a riscurilor care trebuie să conțină cel puțin criteriile generale de alegere a emitentului, precum și criteriile care să conducă la o tranzacționare în beneficiul participanților.

(5) Investirea activelor fondului de pensii în acțiuni și obligațiuni emise de societățile de proiect sau în fonduri de investiții specializate în infrastructură, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. k), sau în investiții private de capital, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. m), poate fi realizată numai în baza deciziei directorului de investiții, adoptată pentru fiecare tranzacție în parte, fundamentată în scris și care conține cel puțin detalii referitoare la emitent, la prețul tranzacției, la durata investiției, precum și orice alte detalii specifice investiției realizate în conformitate cu documentele de emisiune/contractele încheiate, după caz.

(6) Decizia de investire menționată la alin. (5) se transmite Autorității de Supraveghere Financiară la solicitarea acesteia.

Art. 18. - (1) Administratorul are obligația de a se asigura că pe toată perioada de deținere a instrumentelor financiare acestea respectă prevederile art. 17.

(2) În cazul unei abateri pasive de la cerințele de rating, în 360 de zile calendaristice de la data depășirii limitei, administratorul corectează, inclusiv prin măsuri active, abaterea de la cerința privind calificativul emitentului sau al emisiunii respective.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), creșterea ratingului României nu reprezintă o abatere pasivă de la cerințele de rating pentru obligațiunile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. c) și aflate în portofoliile fondurilor de pensii private la data creșterii ratingului.

(4) Administratorul are obligația de a elabora și implementa, în baza prevederilor art. 6 lit. c), o procedură referitoare la abaterile pasive de la cerințele de rating, care să asigure minimizarea numărului de abateri pasive și a impactului lor asupra portofoliului fondului de pensii private.

Art. 19. - (1) În cazul în care în procesul de investire sunt depășite în mod pasiv limitele prevăzute la art. 12 și 13, în 30 de zile calendaristice de la data depășirii limitei, administratorul fondului de pensii private are obligația să corecteze, inclusiv prin măsuri active, abaterea de la limitele investiționale prevăzute de actele normative aplicabile și în prospectul schemei de pensii, cu excepția limitelor prevăzute la art. 13 alin. (5) lit. d), pentru care termenul este de 360 de zile calendaristice.

(2) Abaterea de la limitele prevăzute la art. 12 și 13 ca urmare a convertirii contribuțiilor, a transferurilor participanților sau a plății activului personal al participanților nu reprezintă abatere pasivă, iar administratorul are obligația să corecteze aceste abateri în maximum o zi lucrătoare.

(3) Depășirea limitelor de activ, emitent sau grad de risc ca urmare a încasării de dividende, cupoane și principal sau a sumelor aferente altor evenimente corporative de care administratorul are cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință înaintea apariției evenimentului respectiv nu reprezintă abatere pasivă.

Art. 20. - (1) Administratorul poate proteja portofoliul de investiții al fondului de pensii private împotriva riscului valutar prin tranzacții cu instrumente financiare derivate de tipul contracte futures și opțiuni realizate numai pe piețe reglementate.

(2) Mărimea tuturor contractelor aferente instrumentelor financiare prevăzute la alin. (1) și (3) pe o anumită valută nu poate depăși pe toată perioada deținerii lor valoarea expunerii portofoliului fondului de pensii private față de valuta respectivă.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), administratorul poate proteja portofoliul de investiții al fondului de pensii private împotriva riscului valutar prin intermediul instrumentelor financiare derivate de tipul forward și swap negociate în afara pieței reglementate sub condiția respectării prevederilor alin. (5) în oricare dintre următoarele situații:

a) pentru scadențe mai mici de 30 de zile calendaristice pentru care contractele standard nu sunt disponibile, cu condiția ca acestea să fie folosite în completarea unui instrument financiar prevăzut la alin. (1);

b) protejarea portofoliului în conformitate cu prevederile alin. (1) nu este posibilă prin realizarea de tranzacții cu instrumente financiare derivate prin intermediul pieței reglementate în condiții în care piața reglementată respectivă nu este suficient de lichidă pentru a asigura posibilitatea inițierii sau lichidării la orice moment a unor poziții pe instrumente financiare derivate.

(4) Instrumentele financiare derivate negociate în afara pieței reglementate trebuie să poată face obiectul unei evaluări zilnice, de încredere și verificabile și să poată, la inițiativa administratorului, să fie vândute, lichidate sau închise în orice moment la justa lor valoare, cu aceeași contrapartidă cu care a fost încheiată tranzacția inițială.

(5) În cazul în care protejarea portofoliului împotriva riscului valutar se realizează prin intermediul instrumentelor financiare derivate negociate în afara unei piețe reglementate, administratorul are obligația de a utiliza contractele-cadru ISDA (ISDA Master Agreement) ajustate la cadrul normativ aplicabil în România și să se asigure că acestea includ cel puțin:

a) posibilitatea și condițiile compensării obligațiilor reciproce ale părților;

b) condiții care să asigure respectarea prevederilor alin. (4), inclusiv obligativitatea contrapartidei de a furniza evaluări zilnice ale pozițiilor deschise și dreptul administratorului de a iniția în orice moment vânzarea, lichidarea sau închiderea pozițiilor deschise.

Art. 20¹. - (1) Administratorul poate proteja portofoliul de investiții al fondului de pensii facultative împotriva riscului de dobândă prin tranzacții cu instrumente financiare derivate de tipul contracte futures și opțiuni realizate numai pe piețe reglementate, pentru acele active care au maturitatea reziduală mai mare de 5 ani calculată la data încheierii tranzacției.

(2) Mărimea tuturor contractelor aferente instrumentelor financiare derivate pentru acoperirea riscului de dobândă nu poate depăși pe toată perioada deținerii lor principalul de rambursat al activului suport deținut în portofoliul fondului de pensii facultative, iar scadența finală a instrumentelor financiare derivate trebuie să fie cel mult egală cu scadența activului suport.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), administratorul poate proteja portofoliul de investiții al fondului de pensii facultative împotriva riscului de dobândă prin intermediul instrumentelor financiare derivate de tipul forward și swap negociate în afara pieței reglementate, pentru acele active care au maturitatea reziduală mai mare de 5 ani calculată la data încheierii tranzacției, în cazul în care piața reglementată nu este suficient de lichidă pentru a asigura posibilitatea inițierii sau lichidării în orice moment a unor poziții pe instrumente financiare derivate.

(4) Instrumentele financiare derivate negociate în afara pieței reglementate trebuie să poată face obiectul unei evaluări zilnice, de încredere și verificabile și să poată, la inițiativa administratorului, să fie vândute, lichidate sau închise în orice moment la justa lor valoare, cu aceeași contrapartidă cu care a fost încheiată tranzacția inițială.

(5) În cazul în care protejarea portofoliului împotriva riscului de dobândă se realizează prin intermediul instrumentelor financiare derivate negociate în afara unei piețe reglementate, administratorul are obligația de a utiliza contractele-cadru ISDA (ISDA Master Agreement) ajustate la cadrul normativ aplicabil în România și să se asigure că acestea includ cel puțin:

a) posibilitatea și condițiile compensării obligațiilor reciproce ale părților;

b) condiții care să asigure respectarea prevederilor alin. (4), inclusiv obligativitatea contrapartidei de a furniza evaluări zilnice ale pozițiilor deschise și dreptul administratorului de a iniția în orice moment vânzarea, lichidarea sau închiderea pozițiilor deschise.

(6) Contractul-cadru ISDA se transmite Autorității de Supraveghere Financiară în termen de 5 zile lucrătoare de la data încheierii acestuia și ulterior, în termen de 5 zile lucrătoare de la data modificării acestuia.

Art. 20². - (1) Posibilitatea de a tranzacționa instrumente financiare derivate prevăzute la art. 20 alin. (3) și art. 20¹ alin. (3) în afara pieței reglementate trebuie să fie clar precizată în cadrul declarației privind politica de investiții a administratorului și reflectată corespunzător în politica și procedurile de administrare a riscurilor, care trebuie să conțină cel puțin criterii generale de alegere a contrapartidei, determinare a prețului și a activului suport, precum și orice alte criterii care să conducă la o tranzacționare în beneficiul participanților.

(2) Tranzacțiile cu instrumente financiare derivate prevăzute la art. 20 alin. (3) și art. 20¹ alin. (3) în afara pieței reglementate pot fi realizate numai în baza deciziei directorului de investiții, adoptată pentru fiecare tranzacție în parte, fundamentată în scris și care conține cel puțin detalii referitoare la stabilirea contrapartidei, a prețului tranzacției și a activului suport.

(3) Decizia de tranzacționare menționată la alin. (2) se transmite Autorității de Supraveghere Financiară în aceeași zi cu încheierea tranzacției.

Art. 21. - (1) Activele eligibile pentru operațiunile de tipul reverse repo trebuie să îndeplinească în mod cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie în proprietatea contrapartidei fondului de pensii private;
- b) să nu fie gajate sau sechestrate;
- c) să aibă o scadență ulterioară scadenței operațiunii efectuate;
- d) să aibă cupoane scadente ulterior scadenței operațiunii efectuate;
- e) să fie titluri de stat emise de statul român.

(2) Termenul până la scadența operațiunii de reverse repo este de maximum 90 de zile calendaristice.

Art. 21¹. - (1) Administratorul are obligația de a depune documentația necesară în vederea încasării dividendelor, în termen de 30 de zile de la data începerii plății acestora.

(2) Obligația administratorului prevăzută la alin. (1) poate fi delegată depozitarului prin intermediul contractului de depozitare.

(3) În cazul fondurilor de pensii administrate privat comisioanele aferente încasării dividendelor, care nu pot fi recuperate de la emitent, sunt suportate de către administrator prin deducerea acestora din comisionul de administrare.

Art. 21². - În cazul schimburilor valutare, în care contraparte este depozitarul fondului de pensii, administratorul are obligația de a obține pentru fondul de pensii private un tratament echivalent cu cel obținut prin aplicarea prevederilor referitoare la cea mai bună execuție din Directiva MiFID, așa cum a fost aceasta implementată în legislația națională.

CAPITOLUL V

Interdicții privind investițiile

Art. 22. - (1) Administratorul nu poate investi activele fondului de pensii pe care îl administrează în instrumente financiare pentru care societatea-mamă a administratorului, grupul din care administratorul face parte sau orice altă persoană afiliată sau aflată în mod direct sau indirect în poziție de control față de administrator se află în oricare dintre următoarele situații:

- a) entitățile menționate au emis instrumentul financiar respectiv;
- b) entitățile menționate administrează sau controlează în mod direct sau indirect emitentul instrumentului financiar respectiv;
- c) entitățile menționate sunt contrapartea tranzacției respective.

(2) Administratorul nu poate transmite ordine de tranzacționare în numele fondului de pensii private pe care îl administrează entităților prevăzute la alin. (1), cu excepția ofertelor

publice de vânzare sau cumpărare, ofertelor de tip plasament privat, inclusiv a tranzacțiilor pe piața primară a titlurilor de stat.

(3) Administratorul nu poate investi activele fondului de pensii pe care îl administrează în instrumente financiare pentru care depozitarul, societatea-mamă a depozitarului, grupul din care depozitarul face parte sau orice altă persoană afiliată sau aflată în mod direct sau indirect în poziție de control față de depozitar este contrapartea tranzacției respective, cu excepția:

a) cazurilor în care acest lucru nu este cunoscut la momentul încheierii tranzacției;

b) schimburilor valutare și a depozitelor la bănci autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European.

(4) Administratorul nu poate transmite ordine de tranzacționare în numele fondului de pensii private pe care îl administrează entităților prevăzute la alin. (3), cu excepția ofertelor publice de vânzare sau cumpărare, ofertelor de tip plasament privat, inclusiv a tranzacțiilor pe piața primară a titlurilor de stat.

(5) Administratorul nu poate investi activele fondului de pensii private pe care îl administrează în active care nu pot fi identificate sau a căror evaluare este incertă.

(6) Administratorul nu poate iniția pentru fondul de pensii pe care îl administrează operațiuni de vânzare în lipsă sau de împrumut cu valori mobiliare admise la tranzacționare.

Art. 23. - «abrogat»

Art. 24. - Este interzisă investirea în titluri de participare ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau ale OPCVM-urilor tranzacționabile care nu respectă cerințele Directivei Europene 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 302 din 17 noiembrie 2009.

Art. 25. - **(1)** Este interzisă investirea activelor fondurilor de pensii private în:

a) societăți care desfășoară cu preponderență, respectiv peste 50% din cifra de afaceri, activități în domeniul producerii și/sau comercializării de produse din tutun și alcool;

b) societăți care desfășoară, în orice procent, activități în domeniul jocurilor de noroc, producerii și/sau comercializării de armament.

(2) Este interzisă investirea în orice alte active care nu sunt prevăzute expres de prezenta normă.

Art. 25¹. - Este interzisă investirea activelor fondurilor de pensii private în instrumente financiare securitizate emise în baza Legii nr. 31/2006 privind securitizarea creanțelor, a Regulamentului (UE) 2017/2.402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 648/2012, în baza legislației echivalente din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European sau din state terțe.

CAPITOLUL VI

Reguli de evaluare a instrumentelor financiare

Art. 26. - **(1)** Activele fondului se evaluează la prețul de închidere al secțiunii principale a pieței reglementate pe care sunt tranzacționate din ziua pentru care se efectuează calculul.

(2) Atunci când sunt admise la tranzacționare pe mai multe piețe reglementate, valoarea la care se iau în calcul trebuie să fie reprezentată de prețul pieței celei mai relevante din punctul de vedere al lichidității, determinată conform art. 4 din Regulamentul delegat (UE) 2017/587 al Comisiei din 14 iulie 2016 de completare a Regulamentului (UE) nr. 600/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind piețele instrumentelor financiare în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la cerințele în materie de transparentă pentru locurile de tranzacționare și firmele de investiții în legătură cu acțiunile, certificatele de depozit, fondurile tranzacționate la bursă, certificatele și alte instrumente financiare similare și la obligația de tranzacționare a anumitor acțiuni într-un loc de tranzacționare sau

printr-un operator independent, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 173 din 12 iunie 2014.

(3) Atunci când sunt admise la tranzacționare simultan în mai multe monede pe piața cea mai relevantă, determinată conform alin. (2), valoarea la care se iau în calcul trebuie să fie reprezentată de prețul activului tranzacționat în moneda cea mai relevantă din punctul de vedere al lichidității.

(4) Piața cea mai relevantă din punctul de vedere al lichidității, precum și al monedei celei mai relevante, determinată în conformitate cu prevederile alin. (2), se stabilește anual, folosind datele aferente perioadei de tranzacționare 1 ianuarie- 31 decembrie a anului precedent, iar data la care se schimbă prețul folosit în evaluare este 1 aprilie a anului curent.

(5) Activele se evaluează conform următoarei formule:

$$VA = N \times P,$$

unde:

VA = valoarea actuală;

N = numărul de unități de valori mobiliare în portofoliu;

P = prețul de închidere.

(6) În cazul în care pentru o zi nu sunt disponibile prețurile de închidere sau cotații pentru activele prevăzute la alin. (1), acestea sunt evaluate utilizând cel mai recent preț utilizat în evaluarea activului respectiv.

Art. 27. - Prevederile art. 26 nu se aplică activelor de tip investiții private de capital, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare nelistate pe o piață reglementată, acțiunilor și obligațiunilor emise de societățile de proiect, înființate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2018 privind parteneriatul public-privat, cu modificările și completările ulterioare, fondurilor de investiții specializate în infrastructură și nici activelor prevăzute la art. 20.

Art. 28. - (1) Instrumentele financiare prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) pct. (iii), lit. b), c), lit. d) pct. (ii) și lit. e) -h) și obligațiunile prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. k) și l) se evaluează la prețul net, la care se adaugă valoarea dobânzii acumulate până la data pentru care se face evaluarea.

(2) În cazul dobânzii acumulate se va utiliza convenția de prima zi exclusă, cu excepția cazurilor când prospectul emisiunii respective precizează altfel.

Art. 29. - «abrogat»

Art. 30. - (1) Acțiunile tranzacționate pe piețe reglementate și care nu au avut tranzacții pentru o perioadă de 180 de zile calendaristice sunt evaluate la cea mai mică valoare dintre prețul de achiziție, ultimul preț de închidere al secțiunii principale a pieței respective și valoarea contabilă a valorii mobiliare respective, calculată conform art. 46 alin. (2).

(2) Instrumentele financiare prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) pct. (iii), lit. b), c), lit. d) pct. (ii) și lit. e) -h) și obligațiunile prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. k) și l) care nu au avut tranzacții sau cotații bid, conform art. 31 alin. (2), pe o perioadă de 180 de zile calendaristice sunt evaluate utilizând ca preț net cea mai mică valoare dintre prețul net de achiziție și ultimul preț net utilizat în evaluarea activului respectiv, la care se adaugă dobânda acumulată până la momentul evaluării.

Art. 31. - (1) Prin excepție de la prevederile art. 26, instrumentele financiare prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) pct. (iii), lit. b), c), lit. d) pct. (ii) și lit. e) -h) și obligațiunile prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. k) și l) sunt evaluate după cum urmează:

a) folosind ca preț net cotația bid a BVAL London 4PM (sursa BVL4), afișată de furnizorul de cotații Bloomberg Finance L.P. sau cotația bid a RRPS (sursa RRPS), afișată de furnizorul de cotații Thomson Reuters S.A. pentru ziua respectivă;

b) în lipsa cotației prevăzute la lit. a), folosind ca preț net prețul de închidere conform art. 26;

c) în cazul în care prețul de închidere de pe piața reglementată este exprimat în valoare brută, prețul net va fi determinat scăzând din prețul brut valoarea dobânzii acumulate până la ziua respectivă.

(2) În cazul în care pentru o zi nu sunt disponibile prețurile de închidere sau cotații pentru instrumentele financiare prevăzute la alin. (1), în conformitate cu prevederile art. 26 și alin. (1), acestea sunt evaluate utilizând ca preț net cel mai recent preț de închidere sau cea mai recentă cotație folosită la calculul activului.

(3) Administratorul are obligația să notifice Comisiei lista și ordinea în care utilizează cotațiile furnizorilor menționați la alin. (1).

(4) În cazul în care primul furnizor de cotații din listă nu poate furniza datele solicitate, administratorul utilizează pentru evaluarea activelor cotația următorului furnizor de cotații stabilit conform alin. (3).

(5) Administratorul utilizează pentru evaluarea activelor prevăzute la alin. (1) cotațiile furnizorilor menționați în lista prevăzută la alin. (3) pentru o perioadă de 1 an, începând cu data de 1 iulie a anului curent până la data de 30 iunie a anului următor, respectând prevederile alin. (4).

(6) Până la data de 31 mai a fiecărui an, administratorul transmite către Autoritatea de Supraveghere Financiară notificarea privind lista și ordinea în care utilizează cotațiile furnizorilor menționați la alin. (1) pentru perioada menționată la alin. (5).

(7) În calcularea valorii activelor va fi utilizată:

a) rotunjirea la 6 zecimale a datelor care vor fi folosite la calcul, respectiv preț net și dobânda acumulată în valori monetare exprimate în valuta instrumentului;

b) rotunjirea la două zecimale, la momentul trecerii în echivalent monetar în lei.

(8) În calculul dobânzii zilnice acumulate se va utiliza exclusiv rata dobânzii la nivelul formulei/convenției precizate în prospectul de emisiune.

Art. 31¹. - (1) Pentru obligațiunile emise de societățile de proiect care nu sunt admise la tranzacționare și care nu se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European, evaluarea se face prin adăugarea la prețul net de achiziție atât a dobânzii cumulate, calculată prin aplicarea ratei cuponului la valoarea nominală pentru perioada scursă de la data de început a cuponului curent până la data de calcul, cât și a sumei rezultate din recunoașterea zilnică a diferenței dintre valoarea nominală care va fi efectiv încasată la scadența titlurilor și prețul net de achiziție.

(2) În cazul în care emitentul nu efectuează plata unui cupon/principal, conform prospectului de emisiune, administratorul va evidenția suma neîncasată la valoarea zero.

(3) Valoarea instrumentelor cu venit fix prevăzute la alin. (1) se calculează conform formulei:

Valoarea actuală = preț net de achiziție + valoare cupon x (nr. de zile scurse de la ultima plată a cuponului/nr. de zile între cupoane) + (valoarea nominală - preț net de achiziție) x (nr. de zile de la decontare la data curentă/nr. de zile rămase de la decontare până la maturitatea instrumentului).

Art. 32. - (1) Acordul de tipul reverse repo este evaluat prin metoda bazată pe recunoașterea zilnică a dobânzii aferente perioadei scurse de la data cumpărării activelor eligibile.

(2) Valoarea activelor eligibile cumpărate în cadrul unui acord reverse repo nu este luată în calculul activului fondului de pensii private.

Art. 33. - În cazul în care are loc un eveniment de credit definit ca atare în prospectul de emisiune a unei obligațiuni sau în cazul în care pentru 3 cupoane consecutive ori timp de un an emitentul nu a efectuat nicio plată aferentă acestor cupoane, începând cu data producerii evenimentului de credit sau, respectiv, începând cu data următorului cupon obligațiunea respectivă este luată în calculul activului la valoarea zero.

Art. 34. - (1) Disponibilitățile din conturile curente și din conturile deschise la intermediari se evaluează prin luarea în considerare a soldului disponibil la data pentru care se efectuează calculul.

(2) În calculul activului net se iau în considerare sumele în tranzit și sumele în curs de rezolvare, care se recunosc la valoarea de înregistrare în contabilitate, și sumele aflate în curs de decontare.

Art. 35. - (1) Depozitele cu plata dobânzii la scadență constituite la instituții de credit, indiferent de durata depozitului, se evaluează folosindu-se metoda bazată pe recunoașterea zilnică a dobânzii aferente perioadei scurse de la data efectuării plasamentului, utilizându-se convenția de calcul cu prima zi inclusă pentru acumularea dobânzii.

(2) În cazul în care pentru depozitele prevăzute la alin. (1) s-au efectuat încasări de dobândă înainte de scadență, sumele astfel încasate sunt deduse din valoarea calculată conform alin. (1).

(3) Depozitele cu plata dobânzii în avans constituite la instituții de credit, indiferent de durata depozitului, se evaluează la valoarea sumei inițiale constituite ca depozit pe toată perioada depozitului.

Art. 36. - (1) Dividendele se recunosc din prima zi în care investitorii care cumpără acțiunile nu mai beneficiază de dividend până la încasarea acestora.

(2) În cazul în care dividendele nu sunt plătite în termenul precizat în hotărârea adunării generale a acționarilor emitentului, acestea sunt evaluate la valoarea zero, începând cu următoarea zi calendaristică.

Art. 37. - (1) Cupoanele și principalul se recunosc la datele specificate în prospectul de emisiune până la încasarea acestora.

(2) În cazul în care cupoanele sau principalul, după caz, nu au fost plătite/plătit până la data maximă de plată specificată în prospectul de emisiune, acestea/acesta sunt/este evaluate/evaluat la zero.

Art. 38. - (1) Acțiunile nou-emise, subscrise în cadrul unei oferte publice de vânzare, se recunosc la data alocării acțiunilor potrivit dispozițiilor prospectului de ofertă.

(2) Până la admiterea la tranzacționare pe o piață reglementată, acțiunile nou-emise se evaluează la prețul din cadrul ofertei publice de vânzare în care au fost achiziționate respectivele acțiuni.

Art. 39. - (1) Acțiunile rezultate din majorări de capital ce nu presupun contraprestație în bani din partea investitorilor se recunosc în prima zi în care investitorii care cumpără acțiunile nu mai pot participa la majorarea de capital și vor fi luate în considerare la calculul limitelor prevăzute la art. 12.

(2) Acțiunile rezultate din majorări de capital ce presupun contraprestație în bani din partea investitorilor se recunosc la data plății efective a acțiunilor subscrise la majorarea de capital și vor fi luate în considerare la calculul limitelor prevăzute la art. 12.

(3) În cazul în care acțiunile rezultate din majorări de capital fac obiectul unui litigiu în desfășurare, făcut public de către operatorul de piață care administrează piața reglementată pe care se tranzacționează emitentul respectiv, vor fi evaluate în activul fondului la valoarea zero.

Art. 40. - (1) Drepturile de preferință tranzacționabile se recunosc din prima zi în care investitorul care cumpără acțiunile nu mai beneficiază de aceste drepturi și se evaluează anterior admiterii la tranzacționare la valoarea teoretică, conform formulei:

$$\text{Valoare teoretică} = (\max P - P_s, 0) \times \text{nr. acțiuni noi} / (\text{nr. acțiuni vechi} + \text{nr. acțiuni noi}),$$

unde:

P = prețul de închidere din ultima zi în care cei care cumpără acțiuni au dreptul de a participa la majorarea de capital;

P_s = prețul de subscriere de acțiuni noi pe baza drepturilor de preferință.

(2) Ulterior admiterii la tranzacționare, drepturile de preferință vor fi evaluate conform art. 26.

(3) În cazul în care, ulterior admiterii la tranzacționare, drepturile de preferință nu au disponibil un preț de închidere, acestea sunt evaluate utilizând cel mai recent preț de închidere sau cea mai recentă valoare teoretică folosită la calculul activului.

(4) Drepturile de preferință netranzacționabile se recunosc din prima zi în care investitorul care cumpără acțiunile nu mai beneficiază de aceste drepturi și se evaluează la valoarea zero.

(5) Drepturile de alocare netranzacționabile se recunosc conform documentelor justificative și se evaluează la valoarea zero.

Art. 41. - (1) Titlurile de participare ale unui organism de plasament colectiv nelistat pe o piață reglementată se iau în calcul la ultima valoare unitară a activului net publicată și certificată de depozitar, după caz.

(2) Titlurile de participare ale unui OPCVM, inclusiv ETF, AOPC sau ETC pentru care nu există un preț de închidere conform art. 26 timp de 30 de zile, sunt evaluate la minimumul dintre ultimul preț de închidere disponibil și ultima valoare unitară a activului net publicată și certificată de depozitar.

(3) «abrogat»

(4) «abrogat»

Art. 42. - Contractele futures și opțiunile tranzacționate pe o piață reglementată sunt evaluate zilnic prin marcarea la piață realizată de intermediar.

Art. 43. - (1) Contractele de tip forward vor fi evaluate la cotația de piață furnizată de contrapartida din cadrul contractului.

(2) În cazul în care contrapartida nu a furnizat o cotație, administratorul utilizează pentru evaluarea zilnică, pentru o perioadă de maximum 3 zile lucrătoare consecutive, ultima evaluare a contractului forward furnizată de contrapartidă.

(3) În cazul în care contrapartida nu a furnizat o cotație ulterior perioadei prevăzute la alin. (2), administratorul utilizează pentru evaluarea zilnică cotația oferită de un alt furnizor.

Art. 44. - (1) Contractele de tip swap sunt evaluate la cotația de piață furnizată de contrapartida din cadrul contractului.

(2) În cazul în care contrapartida nu a furnizat o cotație, administratorul poate utiliza pentru evaluarea zilnică cotația oferită de un alt furnizor.

Art. 45. - «abrogat»

Art. 46. - (1) Pentru evaluarea investițiilor private de capital sub forma acțiunilor la societăți din România, din state ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European sau sub forma participațiilor la fondurile de investiții private de capital din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European și pentru evaluarea acțiunilor emise de societățile de proiect se utilizează valoarea contabilă.

(2) Valoarea contabilă este determinată prin raportarea poziției «Capitaluri proprii» din cele mai recente situații financiare anuale auditate, depuse la organele competente, după caz, la numărul de acțiuni emise/participații existente.

(3) Valoarea contabilă se calculează în termen de maximum 60 de zile de la data-limită de depunere la organele competente a situațiilor financiare anuale auditate sau, în cazul în care nu există obligativitatea depunerii acestora la organele competente, valoarea contabilă se calculează în termen de maximum 60 de zile de la data aprobării situațiilor financiare anuale de către organele statutare competente, în baza situațiilor financiare anuale auditate.

(4) În cazul în care administratorii nu obțin situațiile financiare anuale auditate în termen de 60 de zile de la data aprobării acestora de către organele statutare competente sau de la data-limită de depunere a acestora la organele competente, după caz, investițiile private de capital se includ în activul fondului de pensii private la valoarea zero.

(5) Valoarea contabilă determinată conform prevederilor alin. (3) este valabilă până la maximum 60 de zile după data-limită de depunere a următoarelor situații financiare anuale auditate la organele competente, sau, în cazul în care nu există obligativitatea depunerii acestora la organele competente, până la maximum 60 de zile de la data aprobării de către organele statutare competente.

(6) Administratorul transmite către Autoritatea de Supraveghere Financiară situațiile financiare anuale auditate utilizate în determinarea valorii contabile cel târziu în ziua lucrătoare următoare utilizării în evaluare a valorii contabile respective.

(7) În aplicarea prevederilor alin. (1), administratorul se asigură că auditorul este firmă de audit, în sensul Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, are o experiență profesională de cel puțin 36 de luni și nu se află într-o situație de incompatibilitate sau de conflict de interese prevăzută de legislația în vigoare. În lipsa îndeplinirii acestor condiții de către auditor, investițiile prevăzute la alin. (1) se includ în activul fondului de pensii la valoarea zero.

(8) Administratorul transmite către Autoritatea de Supraveghere Financiară rezultatele verificării efectuate în aplicarea prevederilor alin. (7) în termen de 5 zile lucrătoare de la data efectuării verificării.

(9) Prin excepție de la prevederile alin. (1), până la data obținerii celor mai recente situații financiare anuale auditate, depuse la organele competente, după caz, pentru evaluarea investițiilor prevăzute la alin. (1) se utilizează prețul de achiziție.

Art. 47. - «abrogat»

Art. 48. - (1) În anumite situații justificate, de natura celor în care societățile emitente se află în procedura de insolvență sau în lichidare ori în încetare temporară de activitate, acțiunile care au fost suspendate de la tranzacționare vor fi luate în calculul activului net la valoarea zero de la data suspendării de la tranzacționare a acestora.

(2) În cazul în care suspendarea de la tranzacționare, în situațiile prevăzute la alin. (1), are loc în timpul ședinței de tranzacționare, pentru calculul valorii activului zilei respective, acțiunile societăților emitente suspendate de la tranzacționare se evaluează în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1).

(3) În situația reluării tranzacționării acțiunilor societăților emitente prevăzute la alin. (1), acestea se evaluează în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1).

(4) Acțiunile societăților emitente aflate în procedură de insolvență sau în lichidare ori în încetare temporară de activitate și care au fost retrase de la tranzacționare sunt luate în calculul activului fondului de pensii privat la valoarea zero.

(5) Acțiunile societăților emitente care au fost retrase de la tranzacționare, dar care nu se află în procedură de insolvență, în lichidare sau în încetare temporară de activitate sunt evaluate conform art. 46.

Art. 49. - Înregistrarea în portofoliul fondului de pensii administrat privat a tranzacțiilor cu instrumente financiare se face la data tranzacției, pe baza confirmării de tranzacționare.

CAPITOLUL VII

Procedura de încadrare în grade de risc a fondurilor de pensii private

Art. 50. - (1) Fiecărui fond de pensii private i se asociază un grad de risc.

(2) Gradul de risc se exprimă procentual și se calculează zilnic, după următoarea formulă:

$$\text{GradRisc} = 100 - \frac{\sum \text{ActivePonderateLaRisc}}{\text{ActivTotal} - \text{SumeInDecontareTranzit Rezolvar e}}$$

(3) Valoarea activului ponderat la risc se calculează după cum urmează:

a) se cumulează valoarea activului cu valoarea de piață a instrumentelor derivate de acoperire a riscului de dobândă și/sau de piață, după caz, valoarea astfel obținută ponderându-se în funcție de activ, conform prevederilor art. 51;

b) se însumează valorile obținute la lit. a);

c) se cumulează valoarea de piață a instrumentelor derivate de acoperire a riscului valutar;

d) se însumează valoarea obținută la lit. b) cu valoarea obținută la lit. c).

(3¹) În categoria «SumeÎnDecontareTranzitRezolvare» sunt incluse sumele reprezentând:

a) garanția/marja/colateralul constituite pentru contractele derivate pentru acoperirea riscului valutar;

b) garanția/marja/colateralul constituite pentru contractele derivate pentru acoperirea riscului de dobândă.

(4) În funcție de gradul de risc total, un fond de pensii private poate fi încadrat într-una dintre următoarele categorii:

a) fond de pensii private cu grad de risc scăzut: grad de risc sub 10% inclusiv;

b) fond de pensii private cu grad de risc mediu: grad de risc între 10% exclusiv și 25% inclusiv;

c) fond de pensii private cu grad de risc ridicat: grad de risc între 25% exclusiv și 50% inclusiv.

Art. 51. - (1) Ponderarea activelor se face după cum urmează:

a) ponderea 100% se aplică:

1. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) pct. (iii) și lit. b) emise de statul român;

2. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) pct. (iii) și lit. b), cu excepția celor emise de statul român, și la art. 12 alin. (1) lit. e), g) și h) care au calificativul investment grade;

3. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) având garanția explicită și integrală a statului român;

4. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) având garanția explicită și integrală a statului, având calificativul investment grade;

b) ponderea 75% se aplică:

1. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) pct. (i) și (ii) constituite la bănci care au primit calificativul investment grade sau a căror societate-mamă a primit acest calificativ;

2. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. c) și f) care au calificativul investment grade;

3. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. d) pct. (ii) care au calificativul investment grade;

4. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. i), clasificate drept fonduri monetare, conform ghidului Comitetului European al Reglementatorilor de Valori Mobiliare CESR/10-049;

5. valorii acordurilor reverse repo;

6. obligațiunilor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. l) care au calificativul investment grade;

c) ponderea 50% se aplică activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. i), clasificate drept fonduri de obligațiuni, conform clasificării Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa - EFAMA;

d) ponderea 25% se aplică:

1. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) pct. (i) și (ii) constituite la bănci care nu au primit calificativul investment grade sau a căror societate-mamă nu a primit acest calificativ;

2. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) pct. (iii) și lit. b), cu excepția celor emise de statul român, care nu au calificativul investment grade;

3. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. c) și f) care nu au calificativul investment grade;

4. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. d) pct. (i);

4¹. acțiunile prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. l);

5. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. d) pct. (ii) care nu au calificativul investment grade;

6. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. e), g) și h) care nu au calificativul investment grade;

7. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. i), inclusiv ETF, cu excepția fondurilor monetare și de obligațiuni conform clasificării Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa - EFAMA;

8. activelor prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. j);

9. obligațiunile prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. l) care nu au calificativul investment grade;

10. obligațiunilor corporatiste fără rating ale emitenților din România, prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. d);

e) ponderea 0% se aplică celorlalte active și cazuri neacoperite de prevederile lit. a) - d).

(2) Ponderile aplicabile activelor fondurilor de pensii private prevăzute la alin. (1) sunt prezentate în anexele A și B, care fac parte integrantă din prezenta normă.

(3) Ponderile prevăzute la alin. (1) se aplică inclusiv instrumentelor financiare nou-emise în cadrul ofertelor primare pentru perioada cuprinsă între data alocării și data admiterii la tranzacționare.

Art. 52. - (1) Administratorul fondului de pensii private are obligația să corecteze, inclusiv prin măsuri active, abaterea de la gradul de risc declarat în prospectul schemei de pensii, în maximum 60 de zile calendaristice de la data depășirii/scăderii pasive peste/sub limitele aferente gradului de risc declarat.

(1¹) Administratorul care decide să subscrie în oferte publice de vânzare ale emitenților persoane juridice din România, în care statul român deține, direct sau indirect, o participație de minimum 50% din capitalul social și, ca urmare a acestei decizii, depășește gradul de risc asumat prin prospectul schemei de pensii, are obligația reîncadrării în respectivul grad de risc într-o perioadă de maximum 180 de zile de la data alocării acțiunilor.

(2) Abaterea de la gradul de risc ca urmare a încasării contribuțiilor sau ca urmare a transferurilor participanților nu reprezintă abatere pasivă.

CAPITOLUL VIII

Reguli de calcul al activelor fondului de pensii private

Art. 53. - Valoarea netă a activelor unui fond de pensii private se calculează prin scăderea obligațiilor din valoarea totală a activelor:

Valoarea netă a activelor fondului = Valoarea totală a activelor - Valoarea obligațiilor

Art. 54. - (1) Valoarea totală a activelor fondului se calculează zilnic, prin însumarea valorii tuturor activelor aflate în portofoliul acestuia, evaluate în conformitate cu prevederile cap. VI.

(2) Contribuțiile participanților regăsite în contul colector nu intră în calculul valorii totale a activelor până la data convertirii acestora în unități de fond.

(3) Convertirea contribuțiilor în unități de fond se face la ultima valoare unitară a activului net raportată și certificată de către depozitar valabilă pentru ziua lucrătoare precedentă celei în care se efectuează convertirea.

Art. 55. - (1) Comisionul de administrare din activul total al fondului de pensii private este estimat și înregistrat zilnic în calculul valorii activului net și regularizat lunar, conform documentelor justificative.

(2) Cheltuielile cu taxele de auditare ale fondului de pensii private sunt estimate anual, înregistrate zilnic și regularizate la data plății acestora, conform documentelor justificative.

Art. 56. - (1) Calculul valorii unitare a activului net al unui fond de pensii private pentru o anumită dată se realizează conform următoarei formule:

Valoarea unitară a activului net la acea dată = Valoarea netă a activelor fondului la acea dată / Nr. de unități de fond la acea dată

(2) Numărul de unități de fond este diferența dintre numărul total de unități de fond emise și numărul total de unități de fond anulate.

(3) Valoarea unitară a activului net se calculează și se raportează în fiecare zi lucrătoare și are ca bază de calcul informațiile valabile din ziua lucrătoare anterioară efectuării calculului.

(4) Valoarea unitară a activului net se calculează și se înregistrează cu 6 zecimale în evidențele fondului de pensii private.

Art. 57. - (1) Erorile identificate în calculul zilnic al valorii unitare a activului net, constatate ulterior raportării acestor valori către Comisie, se vor corecta și se vor regulariza numai la data constatării lor.

(2) Administratorul, anexat raportării zilnice a valorii unitare a activului net din data la care se efectuează corecția, transmite Comisiei o notă explicativă, sub semnătură electronică extinsă a reprezentantului legal sau persoanelor împuternicite, în care prezintă detaliat cauzele care au determinat erorile prevăzute la alin. (1) și efectele acestora.

Art. 58. - (1) În cazul în care unele elemente de activ sunt exprimate în valute liber convertibile, pentru transformarea în lei se utilizează cursul Băncii Naționale a României comunicat în ziua pentru care se efectuează calculul.

(2) În situația în care există elemente de activ exprimate în valute pentru care Banca Națională a României nu publică un curs de schimb valutar, se utilizează cursul monedei respective față de euro, comunicat de banca centrală a țării în moneda căreia este exprimat elementul de activ, și cursul euro/leu comunicat de Banca Națională a României în ziua pentru care se efectuează calculul.

CAPITOLUL IX

Decizia de investire și atribuțiile directorului de investiții

Art. 59. - Decizia de investire se va lua cu respectarea declarației privind politica de investiții, a limitelor de investire prevăzute de prospectul schemei de pensii autorizat de către Comisie și a reglementărilor în vigoare.

Art. 60. - În vederea gestionării operațiunilor zilnice ale fondului de pensii, administratorul va avea în structura sa organizatorică o direcție de investiții organizată în mod distinct, responsabilă cu analiza oportunităților investiționale și plasarea activelor în conformitate cu strategia stabilită de consiliul de administrație sau de consiliul de supraveghere, după caz, condusă de un director de investiții, persoană cu funcție-cheie autorizată de A.S.F.

Art. 61. - Directorul de investiții are cel puțin următoarele atribuții în domeniul său de activitate:

- a) să organizeze activitatea direcției de investiții;
- b) să asigure investirea activelor, cu respectarea limitelor prevăzute de Legea nr. 411/2004, de Legea nr. 204/2006, de prezenta normă și a celor stabilite prin prospectul schemei de pensii;
- c) să asigure diversificarea portofoliului fondului de pensii private și să mențină un grad adecvat de lichiditate;
- d) să decidă cu privire la investirea activelor fondului de pensii în limita competențelor și în conformitate cu strategia de investire a activelor stabilită de administrator;
- e) să asigure dezvoltarea de politici și proceduri adecvate privind analiza oportunităților investiționale și a plasării activelor;
- f) să asigure respectarea reglementărilor prudențiale;
- g) să asigure informarea structurii de conducere asupra problemelor și evoluțiilor semnificative care ar putea influența profilul de risc al fondului de pensii private;
- h) să stabilească sisteme de raportare detaliate și oportune către structura de conducere, care să permită acestuia să efectueze o evaluare corectă a activității desfășurate;
- i) să asigure dezvoltarea de politici și proceduri privind monitorizarea continuă a portofoliului de investiții și a procesului de investire și dezinvestire a activelor;
- j) să asigure dezvoltarea de politici și proceduri privind tranzacțiile efectuate în numele fondului de pensii, astfel încât să se asigure obținerea celui mai bun rezultat posibil, ținând seama de prețul, costurile, rapiditatea, probabilitatea de executare și de decontare, mărimea,

natura ordinelor de tranzacționare sau de orice alte considerente privind executarea tranzacției.

CAPITOLUL X

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 62. - Comisia poate decide, în situații excepționale sau în alte cazuri de natură să prejudicieze interesele participanților, să adopte măsuri specifice și punctuale.

Art. 62¹. - Prevederile art. 26, 28, 30, 31, art. 33-35, 37, 49 și 63, aplicabile administratorilor, se aplică corespunzător Fondului de garantare.

Art. 63. - «abrogat»

Art. 64. - (1) Prin excepție de la prevederile art. 50 și 51, pentru o perioadă de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei norme, gradul de risc al fondurilor de pensii private se stabilește în funcție de gradul de deținere a instrumentelor cu risc scăzut ca procent (%) din totalul activelor fondului de pensii private, astfel:

a) grad de risc scăzut al unui fond de pensii private - total dețineri de instrumente financiare cu risc scăzut din total activ net al fondului: 100%-80%;

b) grad de risc mediu al unui fond de pensii private - total dețineri de instrumente financiare cu risc scăzut din total activ net al fondului: 80%-60%;

c) grad de risc ridicat al unui fond de pensii facultative - total dețineri de instrumente financiare cu risc scăzut din totalul activului fondului: 60%-40%.

(2) În perioada de 6 luni prevăzută la alin. (1) administratorul are obligația de a informa Comisia cu privire la gradul de risc asociat fondului de pensii private, în conformitate cu prevederile art. 50 și 51.

Art. 65. - (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) investirea activelor fondului de pensii fără respectarea politicii de investiții conform prevederilor art. 3;

b) nerespectarea de către administrator a obligațiilor prevăzute la art. 4;

c) nerespectarea de către administrator a interdicțiilor prevăzute la art. 5;

d) nerespectarea obligativității de elaborare și aprobare de către consiliul de administrație/consiliul de supraveghere a procedurilor de desfășurare a activității fondului de pensii private, conform prevederilor art. 6, și a procedurilor privind identificarea și soluționarea conflictelor de interese, conform prevederilor art. 9;

e) nerespectarea obligativității de investire în instrumentele, piețele și cu limitele prevăzute la art. 10, 11, 12 și 13;

f) nerespectarea condițiilor privind tipul și calitatea instrumentelor în care sunt investite activele fondurilor de pensii private;

g) încheierea de tranzacții de tip forward și swap cu bănci care nu au primit calificativul "investment grade" sau a căror societate-mamă nu a primit acest calificativ;

h) nerespectarea obligației administratorului de a corecta abaterile pasive de la cerințele de rating în termenul prevăzut la art. 18 alin. (2) sau, după caz, a obligației de corectare a abaterilor de la limitele investiționale și de la gradul de risc prevăzute la art. 19, respectiv art. 51;

i) încheierea de tranzacții cu instrumente financiare derivate fără respectarea condițiilor prevăzute la art. 20 alin. (2) - (5);

j) încheierea de acorduri reverse repo fără respectarea prevederilor art. 21;

k) nerespectarea interdicțiilor privind desfășurarea activității de investire a activelor fondurilor de pensii private, prevăzute la art. 22-25¹;

l) nerespectarea regulilor de evaluare stabilite prin prevederile art. 26-49;

m) nerespectarea prevederilor privind modul de calcul al gradului de risc;

n) nerespectarea obligației de calculare zilnică a activului fondului;

o) nerespectarea prevederilor art. 55 privind modul de calcul și înregistrare ale comisionului de administrare și ale cheltuielilor cu taxele de audit;

p) nerespectarea cerințelor privind calculul corect al valorii unitare a activului net prevăzute la art. 56 și a cerințelor privind corecția erorilor prevăzute la art. 57 alin. (1) și neîndeplinirea obligației de transmitere a notei explicative conform cerințelor art. 57 alin. (2);

q) nerespectarea cerințelor privind existența în structura organizatorică a administratorului a unei direcții de investiții organizate în mod distinct conform prevederilor art. 60;

r) neîndeplinirea de către directorul de investiții a atribuțiilor ce îi revin în activitatea de investire a activelor fondurilor de pensii private;

s) nerespectarea celorlalte obligații prevăzute de prezenta normă.

(2) Nerespectarea dispozițiilor cuprinse în prezenta normă se sancționează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, respectiv art. 16, art. 81 alin. (1) lit. c), art. 140 alin. (1), art. 141 alin. (1) lit. g), alin. (2), (3), (4), (6), (7), (9) și (10) din Legea nr. 411/2004 și art. 38 lit. c), art. 120 alin. (1), art. 121 alin. (1) lit. f) și k) și alin. (2), (3), (4), (6), (7), (9) și (10) din Legea nr. 204/2006.

Art. 65¹. - Comisia poate adopta orice măsuri, inclusiv de natură administrativă și financiară, împotriva Fondului de garantare și a persoanelor fizice responsabile, după caz, în scopul prevenirii sau remedierii oricăror situații care sunt de natură să prejudicieze drepturile participanților și ale beneficiarilor garantate conform Legii nr. 187/2011.

Art. 65². - (1) Nerespectarea prevederilor prezentei norme de către Fondul de garantare constituie contravenție, dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerată infracțiune.

(2) Contravențiile săvârșite de către persoana fizică responsabilă sau Fondul de garantare se sancționează în funcție de gravitatea faptelor cu:

a) avertisment scris;

b) amendă contravențională între 1.000 lei și 100.000 lei.

(3) Dacă fapta este imputabilă mai multor persoane, acestea sunt ținute solidar la repararea prejudiciului cauzat.

(4) Constatarea contravențiilor se face de către personalul împuternicit în acest scop, prin decizie a președintelui Consiliului Comisiei.

(5) Amenzile contravenționale se fac venit la bugetul de stat conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 66. - Termenele prevăzute de prezenta normă care expiră într-o zi de sărbătoare legală sau într-o zi nelucrătoare se vor prelungi până la sfârșitul următoarei zile lucrătoare.

Art. 67. - Prezenta normă intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 68. - De la data intrării în vigoare a prezentei norme se abrogă:

a) Norma nr. 3/2009 privind investițiile fondurilor de pensii administrate privat și organizarea activității de investire, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 3/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 11 februarie 2009;

b) Norma nr. 4/2009 privind investițiile fondurilor de pensii facultative și organizarea activității de investire, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 4/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 12 februarie 2009;

c) Norma nr. 5/2009 privind calculul activului net și al valorii unității de fond pentru fondurile de pensii administrate privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 6/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 16 martie 2009, cu modificările și completările ulterioare;

d) Norma nr. 6/2009 privind calculul activului net și al valorii unității de fond pentru fondurile de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 7/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 16 martie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

Nr. crt.	Activ	Investment grade	Non-investment grade
1	Conturi în lei sau în valută liber convertibilă la bănci autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European	75%	25%
2	Depozite în lei sau în valută liber convertibilă la bănci autorizate să funcționeze pe teritoriul României, Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European	75%	25%
3	CertIFICATE de trezorerie din România, tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	100%	100%
4	CertIFICATE de trezorerie tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	100%	25%
5	Titluri de stat din România tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	100%	100%
6	Titluri de stat din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, tranzacționate pe o piață reglementată sau pe piața bancară secundară din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	100%	25%
7	Obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din România și din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene ori din state aparținând Spațiului Economic European	75%	25%
8	Obligațiuni corporatiste, cu excepția obligațiilor care presupun sau încorporează un instrument derivat, admise la tranzacționare și care se tranzacționează pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	75%	25%
9	Titluri de stat emise de state terțe și tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	100%	25%
10	Obligațiuni și alte valori mobiliare emise de autorități ale administrației publice locale din state terțe, tranzacționate pe o piață reglementată din România, din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European	75%	25%
11	Obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, altele decât cele menționate la art. 12 alin. (1) lit. g) din normă, tranzacționate pe o piață reglementată din România,	100%	25%

	din state membre ale Uniunii Europene sau din state aparținând Spațiului Economic European		
12	Obligațiuni emise de societăți care desfășoară activități de dezvoltare și promovare imobiliară, de cumpărare și vânzare de bunuri imobiliare proprii, de închiriere și subînchiriere de bunuri imobiliare proprii sau de administrare de imobile, tranzacționate pe piețe reglementate și supravegheate	75%	25%
13	Obligațiuni emise de Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții, tranzacționate pe o piață reglementată	100%	25%
14	Active având garanția integrală și explicită a statului român	100%	100%
15	Active având garanția integrală și explicită a statului	100%	25%

ANEXA B
la normă

Nr. crt.	Activ	Pondere aplicabilă
1	Acorduri reverse repo	75%
2	Acțiuni și drepturi tranzacționate pe piețe reglementate din România, din state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European	25%
3	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și din state terțe, definite conform Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa - EFAMA ca fiind fonduri monetare	75%
4	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și din state terțe, definite conform Asociației Administratorilor de Fonduri din Europa - EFAMA ca fiind fonduri de obligațiuni	50%
5	Titluri de participare emise de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare din România, state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și din state terțe, cu excepția fondurilor monetare și de obligațiuni	25%
6	Titluri de participare emise de fonduri de investiții care desfășoară activități de dezvoltare și promovare imobiliară, de cumpărare și vânzare de bunuri imobiliare proprii, de închiriere și subînchiriere de bunuri imobiliare proprii sau de administrare de imobile	25%
7	Titluri de participare ale organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare tranzacționabile - exchange traded fund, <i>ETC</i> , și titluri de participare emise de alte organisme de plasament colectiv	25%
8	Obligațiuni corporatiste fără rating, ale emitenților din România, prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. d)	25%
9	Alte active	0%